18/06/2019

Η Μάχη του Βατερλό

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Αποφασιστικής σημασίας μάχη, που κατέληξε στην ήττα του Ναπολέοντα κι έβαλε τέλος σε μια σειρά πολέμων, που διήρκεσαν σχεδόν 23 χρόνια, μεταξύ της Γαλλίας και άλλων δυνάμεων της Ευρώπης. Έλαβε χώρα στο Βατερλό, μία τοποθεσία 20 χιλιόμετρα έξω από τις Βρυξέλλες, στις 18 Ιουνίου 1815.

Μετά την εξορία του στη νήσο Έλβα, ο Ναπολέων επανήλθε στο θρόνο και κυβέρνησε για 100 ημέρες τη Γαλλία από τον Μάρτιο του 1815. Με το φάντασμά του να πλανάται πάνω από την Ευρώπη, η Αγγλία και η Πρωσία ήθελαν να τελειώνουν μαζί του, προτού σταθεροποιήσει την εξουσία του. Ο Ναπολέων από την πλευρά του επεδίωξε να πλήξει τους δύο βασικούς του αντιπάλους προτού κατορθώσουν να ενώσουν τις δυνάμεις τους.

Η στρατιά του Ναπολέοντα, με αρχηγούς τους Νέι και Γκρουσί, αριθμούσε 72.000 άνδρες, ενώ οι συνασπισμένες δυνάμεις 68.000 βρετανο-ολλανδούς υπό τον Άρθουρ Γουέλσλι Α’ Δούκα του Ουέλιγκτον και 45.000 πρώσους υπό τον Γκέμπαρτ

φον Μπλύχερ.

Τρεις μέρες πριν από την αποφασιστική μάχη, οι στρατηγοί του Ναπολέοντα νίκησαν τους πρώσους στο Λινί, ενώ καθήλωσαν τον Δούκα του Ουέλιγκτον στο Κατρ-Μπα. Ο στρατάρχης Γκρουσύ δεν κατόρθωσε να συντρίψει τους πρώσους και εγκλωβίστηκε στη Βαβρ από την οπισθοφυλακή τους, δίνοντας την ευκαιρία στον Μπλύχερ να ενωθεί με τον Ουέλιγκτον.

Ο Δούκας του Ουέλιγκτον ήθελε να παρασύρει τον Ναπολέοντα στο Βατερλό, όπου μπορούσε να οχυρώσει καλύτερα τον στρατό του. Ο Ναπολέοντας έκανε ένα σοβαρό σφάλμα το πρωί της 18ης Ιουνίου. Καθυστέρησε να επιτεθεί μέχρι το μεσημέρι, προκειμένου να στεγνώσει το λασπωμένο έδαφος από την κατακλυσμιαία βροχή που είχε προηγηθεί. Αυτό έδωσε την ευκαιρία στους πρώσους του Μπλύχερ να φθάσουν στο Βατερλό και να ενισχύσουν τον Ουέλιγκτον.

Η μάχη ξεκίνησε τελικά στις 11 το πρωί και μέχρι τις 6 το απόγευμα, οι Γάλλοι είχαν την πρωτοβουλία, αλλά οι κατά κύματα επιθέσεις τους απέτυχαν να δημιουργήσουν ρήγματα στο κέντρο των συμμαχικών δυνάμεων, εξαιτίας της έλλειψης συντονισμού μεταξύ ιππικού και πεζικού. Η εμφάνιση των Πρώσων στο πεδίο της μάχης και η πίεση που ασκούν στην ανατολική πτέρυγα του Ναπολέοντα αναγκάζει τον Ναπολέοντα να μεταφέρει δυνάμεις από το μέτωπο κατά του Ουέλιγκτον.

Στις 6 το απόγευμα ο στρατάρχης Νέυ με μία συνδυασμένη επίθεση πυροβολικού, ιππικού και πεζικού δημιουργεί σημαντικά προβλήματα στο κέντρο των συμμαχικών δυνάμεων, που υφίστανται σημαντικές απώλειες. Ο Νέυ ζητά από τον Ναπολέοντα ενισχύσεις για να αποτελειώσει τον Ουέλιγκτον. Ο Ναπολέων απορρίπτει το αίτημα, επειδή ήταν απασχολημένος με την απόκρουση των πρώσων και μόνο μετά τις 7 το βράδυ μπόρεσε να στείλει ένα περιορισμένο αριθμό στρατιωτών από την αυτοκρατορική φρουρά.

Στο μεταξύ, ο Δούκας του Ουέλιγκτον κατορθώνει να αναδιοργανώσει τις δυνάμεις του και με τη βοήθεια των πρώσων να περάσει στην αντεπίθεση. Στις 8 το βράδυ η συμμαχική προέλαση βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη και σε συνδυασμό με τις επιθέσεις των πρώσων από την ανατολική πλευρά, προκαλεί πανικό στον γαλλικό στρατό και την άτακτη υποχώρησή του.

Στις 9 το βράδυ ο Μπλίχερ και ο Δούκας του Ουέλιγκτον συναντήθηκαν στο πανδοχείο «Η Ωραία Συμμαχία» και κήρυξαν το τέλος της μάχης. Οι απώλειες των συνασπισμένων δυνάμεων ανήλθαν σε 22.000 νεκρούς και τραυματίες, ενώ οι γάλλοι μέτρησαν 25.000 νεκρούς και τραυματίες, καθώς και 8.000 αιχμαλώτους.

Τόσο λυσσώδης ήταν η μάχη, ώστε σε ένα χώρο μόλις 5 τετραγωνικών χιλιομέτρων έκειτοντο 47.000 νεκροί και τραυματίες.

Η Μάχη στο Βατερλώ σήμανε το τέλος των πολιτικών φιλοδοξιών του Ναπολέοντα και την κατάλυση της Αυτοκρατορίας του. Οι σύμμαχοι τον εξόρισαν στο νησί της Αγίας Ελένης, όπου άφησε την τελευταία του πνοή το 1821.

Τα αίτια της ήττας του Ναπολεόντα εντοπίζονται στην αριθμητική υπεροχή των αντιπάλων του, στην άριστη συνεργασία Μπλίχερ και Ουέλιγκτον και στο καθοριστικό λάθος, όπως αποδείχθηκε, του στρατάρχη Γκρουσύ, όταν δεν κατόρθωσε να καταδιώξει τους Πρώσους, με αποτέλεσμα να δώσει την ευκαιρία στον Μπλίχερ να ενωθεί με τις δυνάμεις του Ουέλιγκτον.

Ήταν, όμως, προφανές, ότι ο Ναπολέων με καταβεβλημένες τις σωματικές και πνευματικές του δυνάμεις δεν ήταν ο φόβος και ο τρόμος του παρελθόντος. Επιπλέον, ο γαλλικός λαός κατάκοπος από τους πολυετείς αγώνες είχε ταχθεί αναφανδόν υπέρ της ειρήνης.

Μετά τη ήττα του Ναπολέοντα οι σύμμαχοι απομονώνουν τη Γαλλία και χωρίζουν την Ευρώπη σε τρεις ζώνες επιρροής, την αυστριακή, την πρωσική και την ρωσική, ενώ η Μεγάλη Βρετανία ισχυροποιεί την αποικιακή της αυτοκρατορία.